

ГАЗЕТА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ
УКРАЇНИ

Голос України

Знай наших

Не пройшов
повз біду

► СТОР. 4

Світ без кордонів

► СТОР. 5

Дзеркало спротиву.
Виставки в Любіні

Екологія

► СТОР. 7

Природа потребує
нашої Перемоги

№ 47 (8064)

ВІВТОРОК, 7 БЕРЕЗНЯ 2023 РОКУ

WWW.GOLOS.COM.UA

У НОМЕР:

росія має понести справедливе покарання
і відшкодувати усі збитки, завдані жахливою війною

Фото: rada.gov.ua

Голова Верховної Ради Руслан Стефанчук взяв участь у міжнародній конференції «Об'єднані заради справедливості».

Протягом цих вихідних Львів, у якому відбувалася міжнародна конференція, став «юридичним Рамштайном». Захід зібрав найкращих юристів світу, щоб ті об'єднали зусилля для притягнення росії до відповідальності за сконці злочини. Наши

партнери демонструють, що готові підставити Україні племе не тільки в частині військової, фінансової чи гуманітарної допомоги, а і юридичної, акцентував Голова Верховної Ради Руслан Стефанчук у межах роботи міжнародної конференції «Об'єднані заради справедливості».

► СТОР. 2

ПОДІЇ

Виробництво врятували, перемістивши з Донбасу

У Бурині на Сумщині запрацював швейний цех. На виробництво набирають робітників. Його власник Євген Положій каже: невдовзі відбудеться розширення, тоді роботу матимуть ще більше місцевих жителів.

Підприємство евакуювали з Краматорська після ворожого вторгнення в Україну та загострення ситуації на Донбасі. Спочатку переїхали до порівняно спокійних Черкас, але там відновити роботу не вдалося, бо швачки в цьому обласному центрі були нароховані. Зовсім інша річ — невеличка Буринь, де працевлаштувалися та отримували гідну зарплату дуже непросто, інформує наш власкор Володимир ЧЕРНОВ.

На місці колишніх боїв висадили дерева

У рамках програми «Зелена країна» у філії Вознесенське лісове господарство висаджено 3,5 тисячі штук сіянців.

До акції «Створимо ліси разом» долучилися перший заступник начальника Миколаївської ОВА Георгій Решетілов та керівник Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України Андрій Кашнікович. Для реалізації програми восени на ділянці було проведено підготовку ґрунту під створення лісових культур — дискування та рифлення. Як посадковий матеріал використовували стандарти сіянці сосни кримської та дуба звичайного із закритою кореневою системою.

Браховуючи потребу ЗСУ в лісоматеріалах для спорудження фортифікаційних споруд, протягом березня минулого року на вказаній ділянці було проведено рубку пошкоджених дерев. Загалом було заготовлено 175,5 куб. м деревини. Тепер тут триває відновлення лісонасаджень, повідомляє наш власкор Олена ІВАШКО.

Підписуйтесь на наші Facebook:
<https://www.facebook.com/GolosUkrainy>

Telegram-канал:
<https://t.me/GolosUkraine>

Twitter:
https://twitter.com/Golos_Ukraine

або отримувати інформацію про події в Україні та світі виключно з достовірних джерел.

КОРОТКО

■ Завдяки благодійникам бійцям з Івано-Франківщини передали 65 сучасних радіостанцій, 200 тактичних аптечок, 300 продуктових наборів, дві зарядні станції, по десять медичних рюкзаків і раций та автомобіль для банно-праильно-го комплексу, інформує наш власкор Людмила СТРАЖНИК.

■ Два тижні тривала акція «Від серця до серця» на Хмельницькій АЕС. Завдяки донатам працівників станції вдалося зібрати майже 154 тис. грн на підтримку ЗСУ. Атомники наповнювали благодійні скриньки коштами, а отримували печivo у вигляді сердець, яке приготували медійники станції, повідомляє наш власкор Ірина КОЗАК.

За січень-лютий велики платники перерахували понад 25 млрд грн податків — прес-служба ДПСУ

ПОЛІТИКА

росія має понести справедливе покарання і відшкодувати усі збитки, завдані жахливою війною

ПОЧАТОК НА І-Й СТОРІ

Глава парламенту зауважив, що основною метою представницького заходу є напрацювання дієвих механізмів та шляхів приєднання до відповідальності росії, як країни-терориста, за всі заподіяні злочини на українській землі. «Перемога на полі бою — це ще не фінальна Перемога. Не менш важливу Перемогу нам потрібно здобути на юридичному полі. І сьогодні ми зібралися тут, щоб обговорити всі юридичні нюанси та тонкощі», — розповів Руслан Стефанчук.

Кожна куля, яка вилетіла зі ствола російського агресора, повинна отримати вирок

Учасники зібрання порушували питання того, як агресор відповість за цю війну, як оплатити компенсацію Україні за завдану шкоду та збитки, як пітн і вище керівництво РФ будуть притягнуті до юридичної відповідальності, як напрацювати швидкі та дієві юридичні кроки, щоб спецтрибунал та Міжнародний кримінальний суд завершили цю справу логічним вироком та справедливим рішенням для країни-терориста.

«Ми обговорюємо всі нюанси, які стосуються не лише процедури проходження справи, не лише особливості зібрання доказів по 70 тисячах вже відкритих кримінальних проваджень. Ми не знаємо, скільки їх буде ще на момент нашої Перемоги. Але правильно сказав Президент України, «кожна куля, яка вилетіла зі ствола російського агресора, повинна отримати вирок». Це — наша мета і ми до неї йдемо», — підкреслив очільник парламенту.

Настрої та налаштування наших партнерів щодо справи, за словами Руслана Стефанчука, можна побачити із представництва учасників конференції, серед яких президенти та европарламентарі, зокрема із Нідерландів, де у Гаазі розташовані штаб-квартири і Міжнародного суду ООН, і Міжнародного кримінального суду. «Наши партнери демонструють, що готові підстартити плеце Україні не тільки в частині військової, фінансової чи гуманітарної допомоги, а і юридичної. Ми будемо обговорювати питання не тільки налаштованості, а вже конкретного шляху. Налаштованість є, шлях буде й ціль буде досягнута», — наголосив він.

Водночас український парламент зі своєю боку також робить усі необхідні кроки для якнайшвидшого запуску процедур щодо справи у міжнародних юридичних інституціях. Зокрема, вже прийнято і введено в дію відповідний законопроект щодо співпраці з МКС, відтак Суд тепер має абсолютно увесь інструментарій, щоб зробити все необхідне щодо провадження у справі про відповідальність росії.

Крім того, зазначив Руслан Стефанчук, парламент України зробив низку політичних заяв та звернень до міжнародних та світових інституцій та парламентів держав світу щодо створення спецтрибуналу, щодо провадження у МКС, щодо репарацій та компенсацій від РФ тощо. Також Верховна Рада України постійно працює над законодавчим забезпеченням, відповідністю європейському законодавству та механізмам міжнародного права питань, які стосуються відшкодування шкоди, завданої Україні, замороження активів РФ, конфіскації її власності та передачі її Україні.

«І ще одне важливе питання, яке ми маємо вирішити — це питання державного суверенітету РФ, щоб ми могли в юридичних інституціях притягти її державу до відповідальності. Питання багато. Питання складні. Але я переконаний, що ми знайдемо на них відповіді», — запевнив Голова Верховної Ради України.

Українці сплачують за справедливість найдорожчу ціну

Голова Верховної Ради Руслан Стефанчук у Львові також зустрівся з Генеральним директором Генерального директорату з прав людини та верховенства права Ради Європи Крістосом Джакумопулосом.

Основною темою зустрічі стали питання, пов'язані із затвердженням певного компенсаційного механізму, який буде використовуватися для відновлення справедливості та понесення покарання росією за розв'язану війну в Україні.

«Сьогодні справедливість стала тією цінністю, за яку українці сплачують найдорожчу ціну — своє життя. Україна стоїть, бореться, але Україна потребує справедливості. Переконаний, що Рада Європи зможе зробити все, щоб справедливість зайнайла своє достойне місце після завершення цієї війни», — звернувся до європейського колеги Руслан Стефанчук.

Зокрема, він перелічив конкретні кроки, запропоновані Україною, для втілення в життя механізму компенсації завданіх російською агресією збитків. «Це багатовекторне завдання. І першим з найбільш належних питань є заснування Реестру збитків. Важливо зафіксувати всю шкоду, зав-

дану Україні росію, як матеріальну, так і моральну. Наступний важливий крок — започаткування Фонду компенсації збитків. Важливо погодити механізм, завдяки якому конфісковані активи РФ будуть переходити у цей Фонд і накопичуватися. Третій пункт — створення Компенсаційної комісії, яка безпосередньо прийматиме рішення щодо виплати компенсації», — поінформував про план глава українського парламенту, додавши, що також важливо не припиняти дискусії про створення спеціального трибуналу для росії, який зможе об'єктивно дослідити всі обставини справи й винести справедливий, неупереджений і законний вирок щодо країни-агресора.

На завершення розмови, Голова Верховної Ради України закликав Раду Європи й надалі грati провідну роль у втіленні вищезазначеных кроків та висловив сподівання на позитивне рішення щодо їхньої підтримки у рамках 4-го саміту Ради Європи, який відбудеться у травні 2023 року. «Для нас цінна участь Ради Європи у цьому питанні. Ми хочемо робити це у повній відповідності до європейських стандартів, щоб разом притягнути росію, як країну-агресора, до відповідальності, справедливого покарання і відшкодування усіх збитків, завданіх Україні цією жахливою війною», — підкреслив він.

Генеральний директор Генерального директорату з прав людини та верховенства права Ради Європи Крістос Джакумопулос запевнив співрозмовника, що Рада Європи від початку російської агресії підтримує Україну і залишатиметься на її боці до нашої Перемоги.

«Питання справедливості надзвичайно важливе сьогодні. Нагадаю, що воно складається з двох компонентів — покарання для тих, хто скотвів злочини, і компенсації для тих, хто зазнав шкоди. І тут маємо працювати разом, щоб справедливість отримала перемогу в усіх частинах цієї справи», — підкреслив Крістос Джакумопулос. Він також запевнив українського колегу, що Рада Європи готова взяти на себе керівництво у створенні Реестру збитків та підтримує започаткування Фонду для компенсації цих збитків та Компенсаційної комісії.

«У Раді Європи сьогодні відбувається активна робота над складним процесом питання конфіскації, зв'язку конфіскованого майна із завданими збитками та компенсації за ці збитки. Працюємо над створенням додатку до нашої конвенції щодо запобігання, боротьби з відмиванням коштів, який би дозволив здійснювати таку конфіскацію без кримінального переслідування. Сподівається, що скоро ми матимемо повний юридичний арсенал для того, щоб продовжувати цю важливу роботу», — розповів Крістос Джакумопулос.

Насамкінець зустрічі він запевнив Голову Верховної Ради, що на майбутньому саміті у травні країни — члени Ради Європи — відкриють питання приєднання до відповідальності росії за війну в Україні. «Звичайно, провідну роль у цьому має відігравати Україна. І жодні рішення щодо притягнення до відповідальності не будуть прийматися без участі України», — наголосив Генеральний директор Генерального директорату з прав людини та верховенства права Ради Європи.

Голова Верховної Ради України, в межах робочої поїздки до Львова, взяв участь у засіданні Конгресу місцевих та регіональних влад при Президентові України.

Захід проходив під головуванням Президента України, за участі представників центральної влади, очільників різних відомств, міських голів, начальників військових адміністрацій.

зазначила про необхідність створення якраз міжнародного компенсаційного механізму відшкодування. «Рішення підтримали 94 країни світу. Це — велика перемога, тому що це — перша точка відліку, від якої ми будемо рухатися далі», — зазначив глава парламенту.

Водночас він зауважив, що така робота повинна містити комплексний підхід і першою складовою такого підходу є його міжнародний характер, зокрема укладення багаторічної міжнародної угоди, яка передбачатиме створення міжнародного компенсаційного механізму.

«Ця Уода має враховувати всі види шкоди, завдані Україні та українцям в цій несправедливій війні: шкоду, завдану життю, здоров'ю, майну, моральну чи іншу шкоду майнового характеру; безпосередні та опосередковані збитки тощо. Має бути чітка, зрозуміла класифікація й підхід, щоб Україна потім не отримала регресних позовів по відшкодуванню цих збитків», — пояснив Руслан Стефанчук.

Другий важливий блок, за його слова-ми, це створення трьох основних складових міжнародного компенсаційного механізму. «Без функціонування єдиного прозорого реєстру збитків, які завдано Україні, нам складно буде рухатися далі. Також дуже важливе формування Компенсаційної комісії — органу, який прийматиме рішення щодо верифікації цих збитків, а також надання згоди на їх компенсацію. Третя складова — це створення компенсаційного Фонду, куди «стікатимуться» заморожені активи РФ», — передрахував глава парламенту. Водночас він наголосив, що при формуванні останньої складової потрібно усвідомлювати проблеми, які можуть виникнути. «Перше — це джерела наповнення Фонду. Крім того, дуже важливо узгодити норми міжнародного та національного законодавства, аби не виникла ситуація подвоєнного відшкодування та неможливості стягнення компенсації через суперечності між законодавствами. Також маємо чітко розуміти, що робити у разі нестачі коштів у Фонді», — акцентував Голова Верховної Ради.

Окремо Руслан Стефанчук зупинився на роботі парламенту в питанні врегулювання національного законодавства для компенсації завданої шкоди. «Важливо, що компенсація державою завданої шкоди можлива лише за наявності джерел фінансування. І тут важливими є зміни законодавства України про санкції. У нас вже є можливість стягнення в дохід держави активів осіб, щодо яких застосовано санкції. І вже є практика застосування, зокрема ухвалено 12 відповідних рішень. Це — лише початок, але це — хороший приклад, як можна діяти на національному рівні», — зазначив Руслан Стефанчук.

Також він акцентував на проблемах у питанні відшкодування завданої агресором шкоди, над якими парламент працюватиме найближчим часом: відсутність матеріального права, яке б встановлювало відповідальність РФ за усю шкоду; зміна законодавства про міжнародне приватне право, зокрема статті, яка передбачає імунітет РФ від переслідувань, що є абсолютно неприпустимим в умовах війни із росією; питання стандартизації та методики нарахувань завданої РФ шкоди тощо.

«Побудова юридичного «лабіринту» відшкодування шкоди, завданої агресором, має стати сьогодні завданням № 1 для юристів. Щоб це був чіткий, зрозумілий механізм, після якого нам не потрібно буде переживати за рішення, що приймаються державою і мають бути остаточними. Мета таких рішень — кінцевий «чек» за цю війну, який має отримати путь, і сплатити його повинна росія», — підкреслив у виступі Голова Верховної Ради України.

Цей рік стане роком нашої Перемоги

На теренах конференції «Об'єднані ради справедливості» Голова Верховної Ради зустрівся також із Президенткою Європейського Парламенту Робертою Мецолою (на знімку).

На початку зустрічі глава парламенту вкотре висловив відчіність особисто очільниці Європарламенту та її колегам за потужну та стабільну підтримку України протягом всієї війни.

«Минулий рік в Україні був роком руйнувань, впевнений, що цей рік стане роком нашої Перемоги. Європейський Парламент, безсумнівно, перебуває на передовій підтримки України. І дякую, що цей рік разом з Україною», — зазначив Руслан Стефанчук.

У Львові Роберта Мецола зустрілася також і з Президентом Володимиром Зеленським. Спільно вони послідкувалися зі студентською спільнотою закладів вищої освіти Львівщини.

За повідомленнями прес-служби Апарату Верховної Ради України.

Фото: rada.gov.ua

Віцепікерка Олена Кондратюк зустрілася зі студентами Львівського національного університету імені Івана Франка

Заступниця Голови Верховної Ради України Олена Кондратюк, ректор Львівського національного університету імені Івана Франка Володимир Мельник.

У межах робочої поїздки до Львова Заступниця Голови Верховної Ради України Олена Кондратюк провела розмову-лекцію зі студентами політологами, істориками та міжнародниками Львівського національного університету імені Івана Франка.

Олена Кондратюк розповіла про роботу Парламенту в умовах повномасштабного вторгнення і про найголовніше рішення, яке було оперативно проголосовано заалою 24 лютого 2022 року, — схвалення президентського Указу про запровадження воєнного стану.

«Те, що основні державні інституції — Президент, Верховна Рада України, Уряд — продовжили працювати в Києві, завдячуячи спротиву і героїзму наших ЗСУ та всіх сил оборони, стало великою стратегічною поразкою путіна. Україна не потонула у безвладді, росія не змогла скористатися тим хаосом в управлінні державою, на який вони розрахувалися», — зауважила під час бесіди Віцепікерка.

Спілкувалися співрозмовники і про надважливість ролі парламентів країн ЄС

і НАТО, нашої співпраці та діалогу з ними. Адже, наголосила Олена Кондратюк, саме в цих парламентах будуть прийматися остаточні рішення про вступ України до ЄС і НАТО. «А це — визначальні рішення про наше майбутнє, добробут і безпеку, на які має давати якісні відповіді й наша система освіти. Насамперед у підготовці фахівців з міжнародних питань та у сфері національної безпеки», — зазначила Олена Кондратюк.

Вона також звернула увагу молоді на те, що, реагуючи на нові реалії та виклики під час війни, особливо ваги набула наша парламентська дипломатія.

«Рада зробила важливий внесок в адво-
кацію надання Україні статусу країни-
кандидата у члени ЄС. Прийнято 39 євро-
інтеграційних законів, зокрема й на вико-
нання семи основних рекомендацій Європо-
ромісії. Зробили все від нас залежне,
щоб Україна могла розпочинати перего-
вори про вступ до ЄС вже в цьому році.
Прийняли 33 заяви та звернення Парла-
менту України до міжнародної спільноти

із закликами про засудження і протидію російській агресії», — розповіла Олена Кондратюк студентам про найважливіші досягнення на шляху України до ЄС та у співпраці з європейськими та світовими інституціями.

Своєю чергою студенти особливо цікавилися питанням виключення росії з усіх міжнародних організацій, що категорично підтримала Віцепікерка, наголосивши, що «рф не місце у цивілізованому світі».

Крім того, Олена Кондратюк акцентувала на результатах міжпарламентської дипломатії, функція якої стала особливо важливою із початком війни. Зокрема, вона розповіла про активну роботу парламентаріїв на міжнародних майданчиках і в парламентських асамблеях, із керівництвом Європарламенту, у робочих поїздках парламентарів країн ЄС і НАТО, на таких форумах, як G20. Особливо вона виділила започаткування парламентського виміру деокупації Криму, а саме — потужний Перший Парламентський саміт Міжнародної Кримської платформи у Хорватії.

«Лише у мене як Віцепікерки відбулися 73 закордонні зустрічі в 11 країнах світу. Їхали з усього світу і до нас у Раду. Солідаризуватися, підтримувати, формувати спільний порядок дій. Відбулося 26 офіційних візитів голів національних парламентів і десятків делегацій з інших країн», — повідомила Олена Кондратюк.

Насамкінець зустрічі вона побажала студентам, хоч би як важко було, не втрачати стійкості та віри в Перемогу, робити все від себе залежне, щоб її наблизити.

«Готовати себе до активної участі у відбудові та оновленні повоєнної України. Читатися, здобувати й застосувати знання на практиці. Поділяти й поширювати європейські цінності: рівності, свободи, демократії, прав людини. Тому що всі ми скоро будемо громадянами Євросоюзу. Я у це вірю. Як і у наше членство в НАТО після Перемоги», — наголосила Заступниця Голови Верховної Ради України.

Прес-служба Апарату Верховної Ради України.

Фото зі сторінки Олени Кондратюк у Фейсбуці.

ФОТОФАКТ

Завідувач секретаріату Комітету Верховної Ради з питань аграрної та земельної політики Олександр Старинець та головний консультант Зінаїда Боремська під час підготовки до засідання комітету, на якому буде розглянуто, зокрема, проект закону про державне регулювання генетично-інженерної діяльності та державний контроль за обігом генетично модифікованих організмів і генетично модифікованої продукції для забезпечення продовольчої безпеки.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Більше фото тут — www.golos.com.ua

ГОТУЄТЬСЯ ЗАКОНОПРОЕКТ

Державну підсумкову атестацію (ДПА) з історії та іноземної мови для школярів пропонують зробити обов'язковою. Такі зміни передбачено проектом закону про внесення змін до Закону України «Про повну загальну середню освіту» щодо обов'язкових результатів навчання (регистр. № 9046 від 22.02.2023 р.), поданого Сергієм Бабаком, Ольгою Коваль, Наталією Пітою, Романом Грищуком та деякими іншими народними депутатами.

Метою законопроекту є «підвищення якості викладання та якості вивчення історії України та іноземної мови на кожному рівні повної загальної середньої освіти». Текст документа оприлюднено на сайті Верховної Ради.

За чинним законодавством під час ДПА мають перевірити знання лише з двох предметів — української мови та математики. Цього року з безпекових міркувань та через воєнний

стан Державну підсумкову атестацію скасовано, проте в майбутньому її поновлять, до того ж у новому форматі.

Автори законопроекту пропонують внести зміни до статті 17 Закону «Про повну загальну середню освіту» і встановити, що на кожному її рівні обов'язковій перевірці під час державної підсумкової атестації підлягатимуть не лише результати навчання з державної мови та математики, а й результати нав-

чання з історії України та іноземної мови, крім мови держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором або державою-окупантом. Тож у разі ухвалення документа існувати з чотирьох обов'язкових предметів (зокрема, з історії) учні складатимуть тричі — по закінченні 4-го, 9-го та випускного класів. Щоправда, таку ініціативу частково вже розкритикували в соцмережах, адже історію у 4-му класі школярі вивчають лише фрагментарно, а не як окремий предмет.

Автори документа також пропонують внести зміни до статті 44 Закону «Про повну загальну середню освіту»: державні стандарти передбачатимуть вільне володіння державною мовою, необхідний рівень мате-

матичної компетентності, знання історії України, володіння іноземною мовою (крім російської) всіма учнями закладів освіти, які завершують здобуття повної загальної середньої освіти.

Відповідно до чинного законодавства виховний процес має спрямовуватися, зокрема, на формування в учнів «патріотизму, поваги до державної мови та державних символів України, поваги та дбайлівого ставлення до національних, історичних, культурних цінностей, нематеріальної культурної спадщини Українського народу, усвідомленого обов'язку захищати у разі потреби суверенітет і територіальну цілісність України». Одним з основних обов'язків педагогічних працівників є вихо-

вання у школярів поваги до державної мови та державних символів України, національних, історичних, культурних цінностей України, дбайлівого ставлення до історико-культурного надбання України та навколоїшнього природного середовища.

«Саме школи України мають формувати спільну для всього Українського народу ціннісну платформу» та фундамент подальшого успішного життя та соціалізації випускників, наголошується в пояснівальній записці до законопроекту.

Зміни запровадять з огляду на «величезну значимість знання історії України як об'єднавчого чинника всього Українського народу».

Анна ЛУКАНСЬКА.

ДЕПУТАТ В ОКРУЗІ

Адаптація замість боротьби за виживання

Вочевидь, для переселенців настає час переходу від боротьби за виживання у вкрай стресових умовах до поступової адаптації на новому місці.

Про це розповів народний депутат Дмитро Кисилевський після того, як відвідав у Дніпрі три центри для переселенців щоб передати гуманітарну допомогу.

«Усі координатори шелтерів відзначають загальне зменшення гуманітарної допомоги. Втім, люди раді і вдячні будь-якій допомозі», — зазначив він.

Парламентарій також передав вантаж, який зібрали за допомогою його колеги-депутата із Закарпаття Андрія Жуланія. Зокрема, гуманітарний центр «Ми з Маріуполя» на Каштановій, заснований дніпровськими підприємцями шелтер на Малиновського, та волонтерський центр «Паланіця» у Придніпровську отримали сухі сніданки, сухі супи та каву.

Володимир РИБАЛЬЧЕНКО. Дніпропетровська область.

САМОВРЯДУВАННЯ

Міжгір'я: планують просторовий розвиток територіальної громади

Про це йшлося під час Стратегічної сесії з формування завдання на розроблення Комплексного плану просторового розвитку території Міжгірської громади Закарпатської області, організованої за сприяння Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) та за підтримки американського народу чрез проект USAID «Говерла».

Учасники тематичних дискусій також обговорювали розвиток туризму, збереження природної та культурної спадщини, виробничу забудову, благоустрій території, забезпечення транспортною та інженерною інфраструктурою.

Перед учасниками семінару виступили перший заступник голови Закарпатської облради Андрій Шекета, голова обласної військової адміністрації Віктор Мікита, Міжгірський селищний голова Василь Щур, керівник програм з розвитку місцевого самоврядування і централізації влади Агентства США з міжнародного розвитку USAID Марат Кюрчевський та інші. Участь у заході також узяли депутати облради Василь Юрік і Микола Дербак.

«Приємно вражений рівнем заходу в плані участі еліти громади та рівня фахівців з планування. Адже йдеється про стратегічний документ, який визначатиме долю цієї території на десятки років, тому важливо максимально включитися в процес планування. На мою думку, саме місцеве самоврядування найближче до народу, тому йому і належить брати вірішальну роль у розробці такого роду проектів», — наводить слова Андрія Шекети прес-служба обласної ради.

Василь НІТКА. Ужгород.

НОВИНИ

Благодійну акцію «Рік без ліцею» провели у Житомирі у річницю російського ракетного удару, який зруйнував міський ліцей № 25. Захід організували представники ГО «Реновація 25 ліцею» разом із педагогами, учнями та батьками навчального закладу, де до війни навчалося 1300 учнів. Вшанували й пам'ять восьми випускників школи, які загинули, боронячи Україну від ворога, повідомляє наш власкор Оксана Лук'яненко

► ЧЕРКАСИ:

Готуються до вшанування Кобзаря

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

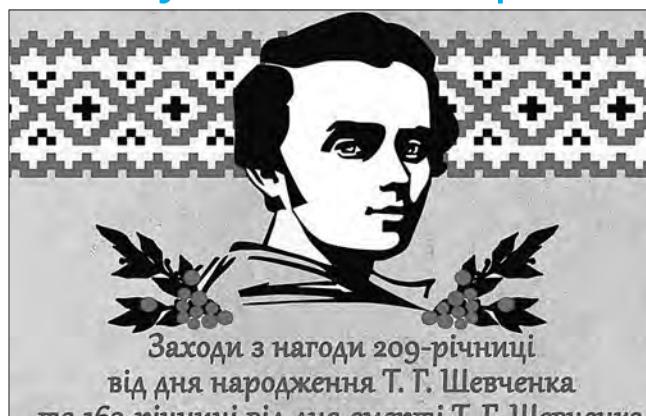
Програма черкаських заходів до 209-ї річниці від дня народження та 162-ї річниці від дня смерті поета наслічена і різноманітна.

Зранку, дев'ятого березня, у Каневі на Чернечій горі відбудеться урочисте покладання квітів на могилу Тараса Шевченка представниками обласної, міської влади, студентською та шкільною молоддю, працівниками Шевченківського національного заповідника. Затим у приміщенні музею Кобзаря відкриється виставка та творча зустріч з автором експозиції, народним художником України Богданом Ткачиком (м. Тернопіль).

Чудовим подарунком у вінок вшанування «апостола правди і любові» стане сольний концерт заслуженої артистки України черкащанки Наталії Мамалиги.

Десятого березня відбудеться панахида у козацькій церкві Покрови Пресвятої Богородиці та заупокійна літія. У Шевченковому домі на учасників урочистих заходів чекатиме ще одна мистецька виставка — «Шевченкіана Івана Марчука» та виступ національного президентського оркестру.

Письменники, літературознавці, художники проведуть літературно-мис-

тецьке коло «Блокпости Шевченкового слова».

У канівському музеї народного декоративного мистецтва працюватиме виставка «Інтерпретація образу Тараса Шевченка в мистецтві ХХ—ХХІ століть». Одинадцятого березня віряни Української греко-католицької церкви здійснять традиційну прощу до могили Тараса Шевченка.

Крім Канева поетове «Березілля» відбувається на батьківщині Кобзаря у селах Кирилівка-Шевченкове та Моринці, у Корсуні, Чигирині, Черкасах, Умані та в інших містах і селах області.

Лідія ЛІСОВА.

► УЖГОРОД:

Комп'ютери та планшети від словаків

Надзвичайний і Повноважний Посол Словачкої Республіки в Україні Марек Шафін, голова громадської організації «Аве Словакія» Марія Клімова і народний депутат України Михайло Лаба у рамках транскордонного співробітництва побували в Керецьківській громаді Хустського району.

Гостей ознайомив з освітніми і культурними закладами голова громади Михайло Мушка. Обговорили також розвиток інклюзивної освіти і під-

тримку дітей з особливими потребами. Зустріч розпочалася в новоствореному Інклюзивно-ресурсному центрі і продовжилася в Кущницькій школі. Марія Клімова і Марек Шафін передали для потреб центру два комп'ютери і два планшети, а діткам пригостили солодощами.

На базі ресурсної кімнати асистентами вчителів закладу освіти проведено тренінг із дітками на тему «Моя мрія». Цікавий виступ для гостей підго-

тували учні та викладачі Кущницької мистецької школи. Гості відвідали укриття закладу освіти, побували в хореографічному залі, етнографічному музеї тощо, йдеться на сторінці громади у Фейсбуці.

Тим часом зустріч продовжилася цікавою екскурсією у старовинній кузні-музеї «Гамора» села Лисичево, що працює на воді. Гостям вручили подарунки від місцевих ковалів.

Василь НІТКА.

віддану працю, мужність, відвагу та винятковий патріотизм». А отримавши ще й каску та вогнегасник, хлопець пообіцяв, що в майбутньому опанує професію рятувальника: «Я людина, у мене є серце, тож не зміг пройти повз цю трагедію. Там потрібна була допомога, рук не вистачало. Тож ця відзнака для мене знакова».

Володимир РИБАЛЬЧЕНКО.

Фото ГУ ДСНС України у Дніпропетровській області.

лонтерами носив чай, допомагав поліції чи медикам. Наприклад, в однієї жінки було все обличчя у крові, він підбіг до рятувальників — вони викликали «швидку» і її госпіталізували», — розповів начальник управління персоналу ГУ ДСНС України в області Сергій Коваль.

Також Тимофій розбирав завали. За свої дії він був відзначений подякою рятувальників «За само-

Десять громад Кіровоградщини долучаються до проекту «Лабораторії творчого діалогу в громадах» (Петро МЕЛЬНИК)

► ІВАНО-ФРАНКІВСЬК:

Тарасове слово дивувало й окрилювало

Конкурс читців з нагоди 209-ї річниці від дня народження Тараса Шевченка організував департамент культури міськради серед учнів освітніх закладів Івано-Франківської території.

Участь у конкурсі взяли представники драматичних колективів та гуртків художнього читання закладів культури, аматори художнього слова, дошкільні навчальні заклади, учнівська молодь, студенти загальноосвітніх закладів та вишів.

При визначенні переможців члени журі враховували низку факторів, зокрема сценічну культуру та акторське мистецтво.

Перше місце посіла Софія Гончар — читель художнього слова Народного дому села Микитинці.

«Це був величайший день, але

надзвичайно насичений цікавоспогляданням, — повідомила одна із членів журі, відома поетеса Леся Геник. — Та-

расове слово звучало у найрізноманіт-

ніших еманаціях. І вкотре дивувало, захоплювало, окрилювало, надихало, підносило та залиювало в себе. Хай Шевченкове слово відкривається і відкриває, світить і засвічує!».

Людмила СТРАЖНИК.

Фото прес-служби міськради.

КАЛЕЙДОСКОП ВІСТЕЙ

Юні віолончелісти здобувають Гран-при

Суми. Протягом трьох останніх місяців ансамбль віолончелістів «Співучі струни» із Шосткинської дитячої школи мистецтв узяв участь у трьох престижних конкурсах, де здобув три нагороди Гран-при. Два конкурси були міжнародними, а третій — всеукраїнським. Успішно виступають на різноманітних творчих змаганнях і сольні виконавці музичних творів на віолончелі — загальна кількість перемог становить не менш як двадцять.

Викладач Шосткинської школи мистецтв Любов Скега, котра працює з дітьми, каже: окрім прищеплення музичного смаку та вдосконалення виконавської майстерності, чимало уваги приділяється вихованню національної ідентичності. У репертуарі «Співучих струн» велика кількість українських народних та геройно-патріотичних мелодій. Часто діти виконують на віолончелі Державний гімн України, «Ой, у лузі червона калина», «Місіяць на небі», «Щедрик» та інші українські мелодії, які беруть за душу.

Володимир ЧЕРНОВ.

Доброчинні маршрути пана Мюллера

Луцьк. Відзнакою Володимирської міськради «За заслуги перед містом» народженою громадянину Німеччини, голову асоціації «Партнерство з Україною» Карла-Ернеста Мюллера, знаного в краї мецената.

Від березня минулого року Карл-Ернест Мюллер щомісяця приїздив у Володимир на завантажений гумдопомогою автівці. Завдяки

ЦИФРА

По 1,8 млн грн

на підтримку малого та середнього бізнесу отримають переможці в конкурсі грантів — Івано-Франківська, Калуська та Коломийська території — під час II етапу реалізації проектів Програми Агентства США з міжнародного розвитку «Децентралізація приносить кращі результати та ефективність».

Вл. інф.

Будинкам-інтернатам подарували автівки

Хмельницький. Область отримала дві карети швидкої допомоги, які придбали та надіслали благодійники з Туреччини та Азербайджану для закладів, що здійснюють догляд за людьми похилого віку. Передав авто новим власникам Надзвичайний і Пов-

новажний Посол Турецької республіки в Україні Ягмур Ахмед Гульдере, який завівся на Хмельниччину з робочим візитом.

Як розповів під час зустрічі начальник ОВА Сергій Гамалій, в краї 26 закладів догляду за людьми похилого віку, і обладміністрація докладає чимало зусиль, щоб кожен з них міг надавати якісні послуги для своїх підопічних. Нові авто пойдуть допомагати Китайгородському і Новосинявському будинкам-інтернатам для людей похилого віку, де перевбають та проходять лікування й ті, хто був евакуйований з території, де тривають активні бойові дії.

Ірина КОЗАК.

Восьме березня залишається святковим днем?

Більшість українців хотіть залишити 8 березня вихідним днем. Такі результати опитування, що його проводили в «Дії». Майже 62% наших співітвічників висловилися за те, щоб залишити Міжнародний жіночий день вихідним. «За збереження святкової дати в календарі — понад 1,3 млн українців», — повідомив міністр цифрової трансформації Михайло Федоров. Водночас 32,8% вважають, що 8 березня має бути робочим днем, а 5,15% не визначилися. За словами міністра, в опитуванні взяли участь понад 2,1 млн українців і це за його словами є рекорд.

Нагадаємо, 28 лютого у «Дії» з'явилося опитування, де українці могли вирішити, чи залишати Міжнародний жіночий день вихідним. Цей результат обіцяють врахувати народні обранці під час розгляду відповідного законопроекту.

Вл. інф.

Німеччина — США: спільна підтримка для України дуже важлива

ПОЧАТОК НА І-Й СТОРІНКІ

Канцлер також сприяв «історичним змінам» у Німеччині. Різке збільшення витрат на оборону й відмова від російського газу були важливими, наголошив Байден.

Він зазначив, що США та Німеччина завжди працювали разом на підтримку України й продовжуватимуть це робити.

Олаф Шольц заявив, що спільна підтримка України торік була надзвичайно важлива. «І нині дуже важливо дати зрозуміти, що ми продовжуватимемо це стільки, скільки буде потрібно», — пообіцяв він. Шольц високо оцінив співпрацю із США: «Я надзвичайно цінує дуже хороше співробітництво між нами двома».

Олаф Шольц побував у Вашингтоні з коротким робочим візитом — лише для зустрічі з Байденом. Канцлер не брав із собою журналістів чи представників ділових кіл, не провів прес-конференцію. І хоча й у ЗМІ, й у політиці це викликало подив, однак Канцлер та його оточення «відбиваються» тим, що це був просто особистий обмін думками на тлі складної світової ситуації.

Але й після візиту не було зроблено жодних заявлінь. Як зазначив після таких зустрічей, Білій дім

випустив коротку письмову заяву з чотирьох речень. У ній ідеться про те, що лідери обговорили поточні зусилля із наданням безпеки, гуманітарної, економічної і політичної допомоги Україні та інші глобальні питання.

У п'ятницю США оголосили про подальшу військову допомогу Україні — 400 млн доларів. З початку війни сума військової допомоги США Україні становить понад 32 млрд доларів, без урахування нового пакета, відповідно до останніх даних Пентагону.

США вважаються найважливішим союзником України в оборонній боротьбі проти російського вторгнення.

Німецькі ЗМІ уточнюють, що наприкінці січня, після тривалих дискусій і суперечок і паралельно з обіцянкою ФРН постачати Києву танки Leopard, уряд США також повідомив, що надасть Україні 31 основний бойовий танк M1 Abrams. Проте Вашингтон зазначив, що міне «багато місяців», поки вони з'являться на полі бою в Україні.

Останнім часом із Білого дому та канцелярії канцлера надходять суперечливі повідомлення про те, як виникла потреба поставок бойових танків Україні. Незадовго до візиту Шольца радник Байдена з питань безпеки Джейк Салліван заявив, що Німеччина поставила американські танки як умову для отримання німецьких танків Leopard. Уряд Німеччини це заперечував. Але в п'ятницю Шольц і Байден не коментували це питання публічно. Йоміврно, крім іншого, воно постане під час візиту до Ва-

шингтона в п'ятницю, 10 березня, глави Європейської комісії Урсули фон дер Ляен, де вона матиме зустріч із Джо Байденом.

Тим часом в інтерв'ю телеканалу CNN після візиту в Вашингтон Олаф Шольц заявив, що Німеччина має намір на постійній основі наростити випуск основних видів озброєнь та боєприпасів. «Нам необхідні постійні поставки. Тож основні види озброєнь, які ми використовуємо, слід випускати постійно. Те саме стосується і технічного обслуговування та боєприпасів», — зазначив він. За словами Шольца, ідеться, зокрема, про танки та системи ППО.

Значну увагу в інтерв'ю CNN канцлер Шольц приділив Україні. Він зазначив, що Захід готовий надати їй гарантії безпеки після завершення конфлікту. «Я вважаю, вони знають, що ми готові організовувати своєрідні гарантії для цієї країни на майбутній мирний період. Але час для них ще не настає», — сказав Шольц. За його словами, відведення російських військ може стати приводом для початку мирних переговорів між сторонами конфлікту.

Наталія ПИСАНСЬКА.
Берлін.

Фото зі сторінки
в Твіттері Олафа Шольца.

ПЛАНЕТА

Совість прокинулася?

20 військових із 126-ї бригади берегової охорони чорноморського флоту РФ відмовилися воювати в Україні «з міркуванням совісті». Шестеро надіслиали рапорти про звільнення зі служби до видання «7x7», а один із них розповів про реакцію командування, яке заявило, що совість у солдатів прокинулася через алкоголь — перепили.

Мова йде про 126-ту бригаду, сформовану в Криму, солдати якої передебулюють на території України. Їм відмовили у звільненні й заборонили йти у відпустку. Після написання рапортів приїхав командир частини, якого не бачили кілька місяців, і стали перевіряти посили й вилучати їжу та алкоголь.

Совість у вояків прокинулася після того, як вони приїхали визволювати село від «нацистів». Жителі запротестували, вимагали дати їм спокій, після чого дехто з вояк засумнівався: що вони тут роблять?

Командування на бунт солдатів відреагувало доволі оригінально: «Алкоголь утворив у головах виразки, через які туди потрапляють погані думки».

Контрактник розповів «7x7», що після протестів їм почали промивати мізки й проводити політінформації на тему: «як українці б'ють по російських містах».

Солдатів попередили, що під час війни звільнитися зі служби неможливо. Прецедент було створено в Чигі, де гарнізонний суд відмовив контрактнику на тій підставі, що «часткову мобілізацію не скасовано».

У пам'яті ще свіжий приклад з історії 1439-го полку мобілізованих з Іркутської області, про який писав «Голос України». Вони повинні були служити в теробороні, а опинилися серед смертників штурмової бригади. Військовослужбовці тричі зверталися до путіна з вимогою не відправляти їх на передову через непідготовленість до наступальних боїв. За мобілізованіх заступився замполіт полку, після чого його вивезли в невідомому напрямку, а «мобіків» все-таки кинули на штурм укріпрайону.

Як повідомила дружина одного з пущинських вояків виданню «Сибирь. Реалії», більшість іркутських мобілізованих 1439-го полку було знищено на передовій. Не допомогли ні обіцянки губернатора області Ігоря Кобзєва перевести земляків до тероборони, ні протести дружин.

Відеозвернення мобілізованих до путіна стали вилучати із сайтів видань та телеканалів, щоб не потрапити до списку неблагонадійних, а то й екстремістів. За інформацією міністерства внутрішніх справ РФ, у січні 2023 року зареєстровано 157 злочинів «терористичного характеру» та 134 злочини «екстремістської спрямованості» — це відповідно на 12,1% та 157,7% більше, ніж за аналогічний період 2022-го. Як зазначає генеральний прокурор РФ Ігор Краснов, особливої гостроти ці «злочини» набули з початком «спеціальної військової операції».

У росії заборонено вживати слово «війна», інакше незгідних чекає штраф або після кількох випадків кримінальна відповідальність. З 24 лютого 2022-го на акціях проти війни та мобілізації затримано 19 586 росіян. Найближчого тижня відбудеться 59 судових процесів за політичними кримінальними справами.

Солдати перепили, як каже командування, а що робити з іншими?

Богдан КУШНІР.

Міський голова Любіна Роберт Рачинський з представницями української організації «Жінки зі сталі».

або загинули, чи нині в російському полоні.

Проведенню виставки сприяв Пётр Кашувара, польський кореспондент і репортер, а також президент фонду «Майбутнє за Україну». В серпні минулого року він переїхав до України, щоб допомагати організації надходження допомоги з інших країн. Пётр допоміг доставити експонати з України.

Моя робота над експозицією почалася раніше. Ще влітку мене запитав про фото війни мій товариш волонтер Тарас Лілік. Я передав йому умовний макет виставки

на папері. Тарас фундаментально займається військовою і гуманітарною допомогою для ЗСУ з першого дня вторгнення.

В Любіні живе його однокурсник Валентин Чуловський. Тарас і Валентин разом з польськими друзями Збігневом Дубінським, Ришардом Зубком, Конрадом Дабкевичем передали дуже багато допомоги в Україну. Тож Тарас залишив той макет в Любіні. І на початку лютого до мене звернулася співробітниця Історичного музею Зоріка Миколайчак. Ми плідно працювали,

перебирали багато знімків. Саме від Революції Гідності й до 2023-го, кожен рік війни. Так відбулася моя участя в експозиції музею. Почесної премією розповідали світові про Україну. Мені залишається тільки поясувати всім названим людям.

А найбільше — польському народу, який багато, дуже багато допомагає українцям. І жителям Любіна, які надали величезний обсяг гуманітарної допомоги для України й прихистили українців.

Олександр КЛИМЕНКО.
Фото автора.

У Греції після аварії на залізниці не вщухають протести

Після жахливої катастрофи на залізниці Грецією прокотилася хвиля протестів з вимогою відставки уряду і покарання винних у тому, що ремонт колій і стрілок біля станції Темпі не проводили кілька років.

У неділю тисячі людей зібралися на центральній столичній площа Сінтагма,

що перед будівлею уряdu. Молодь вигукували гасла і тримали транспаранти з написами: «Цей злочин не буде забуті, ми будемо голосом усіх мертвих! Усі за одного і один за всіх», «Це не було людською помилкою», «Винен уряд!»...

Протестувальники випустили в небо 57 чорних повітряних куль в пам'ять про 57 загиблих у залізничній аварії.

ЗМІ повідомляють, що доля ще 56 пасажирів рейсу Афіни — Салоніки досі не відома. Водночас ще 54 особи, які постраждали внаслідок зіткнення поїздів, перебувають у лікарнях по всій країні, шестеро з них — у критичному стані.

Коли акція вже наближалася до завершення, до будівлі уряду «підтягнулися» бойовики анархістів, які атакували полі-

цю битками, металевими прутами та камінням. Розігнані бойовиків вдалося із застосуванням світло-шумових гранат і сльозогінного газу.

Акції протесту відбулися також у Салоніках, Ларисі та біля станції Темпі, де ще залишаються обгорілі й понівечені вагони.

Ярослав СЕРГІЄНКО.

Партія прем'єри Естонії Каї Каллас перемогла на парламентських виборах з рекордним результатом

Сумщина домолочує кукурудзу вже під весняним небом, ділиться світлиною з ланів Роменського району оперативний директор ІМК Олександр Вержиховський. У краї, за оперативною інформацією, «королева ланів» залишається незібраною майже на 12 тис. га. Тим часом на півдні країни розгортається сівба ярих культур. Як повідомляє Мінагрополітики, аграрії Одещини вже посіяли понад 3,5 тис. га зернових та зернобобових, зокрема більш як півтори тисячі гектарів ячменю та дві тисячі — гороху

На поля разом з аграріями виходять сапери

Міни залишаються найбільшою загрозою для щедрого врожаю

СИТУАЦІЯ

Найзначнішою проблемою нинішньої посівної кампанії, третьої за ліком під час повномасштабної війни, можуть стати міни на ланах. Польові роботи вже стартували в окремих господарствах південних регіонів. Загалом по країні, зазначають у Мінагрополітики, сільгоспвиробники готуються насінні засіяти ті площи, які не вдалося задіяти з озимими культурами восени, зокрема через несприятливі погодні умови.

«Наразі спостерігаємо зниження світових цін на мінеральні добрива. Це той чинник, який також має допомогти нам надолужити масиви, що не були засіяні восени. Маємо вийти якнайменше на площи, які були посіяні у 2022 році», — наголосив перший заступник міністра аграрної політики та продовольства Тарас Висоцький.

Тим часом, Міжвідомча урядова робоча група зат-

вердила план гуманітарного розмінування. Йдеться про сільгоспугіддя Миколаївської, Херсонської та Харківської областей, які перевували в тимчасовій окупації. За словами Тараса Висоцького, 30—40% площ цих територій вдається очистити і засіяти. За іншими прогнозами, йдеться про 50—60%. Однак більш чітка ситуація з точки зору весняної сівби прояснюється наприкінці березня.

Як повідомлялося раніше, особливо складна ситуація на Харківщині та Херсонщині, де заміновано понад мільйон гектарів території.

«Їх можна розділити на два типи. Перший — там, де була лінія фронту, це 80—90% замінованих площ. Другий — в тилу, там менший відсоток. Щодо останніх, є план усе ж встигнути засіяти. А ті 200—300 тис. га, які були на лінії зіткнення, на жаль, цього року ще не вдається ввести в обіг», — зауважив Тарас Висоцький.

«Ми звернулися до міжнародних партнерів по допомозу щодо надання нам спеціального обладнання — самохідних машин для розмінування. Є мета — максимально

встигнути розмінувати ці території не пізніше середини травня. Поки що в межах посівної. Усе залежатиме від темпу надходження відповідного обладнання», — зазначив перший заступник міністра.

За його оцінками, окрім Херсонщини і Харківщини, досить інтенсивне мінунвання на Миколаївщині, насамперед у Снігурівській громаді. Також складна ситуація на Запоріжжі, Донецькому, Луганському напрямках. «Наразі з точки зору тих площ, які можуть бути доступні для сівби, це лише Миколаївська, Херсонська та Харківська області. Є ризик, що майже півмільйона гектарів можуть бути не засіяні через мінунвання агресором», — наголосив Тарас Висоцький.

Серед інших, уже звичних проблем польових робіт, на кшталт забезпечення добривами та пальниками за доступними для аграріїв цінами, ситуацію ускладнює питання: «Хто цьогоріч сяде за штурвали тракторів та комбайнів?». Адже чимало механізаторів в умовах війни кермують танками та іншою бойовою технікою на передовій, захищаючи країну від ворога.

У цьому контексті Тарас Висоцький підкреслив, що наразі одним із ключових завдань Мінагрополітики є відпрацювання механізму бронювання кваліфікованих кадрів для АПК: «Розуміємо, що фахові працівники агресору у більшості випадків також дуже цінні для Збройних Сил України. Нам потрібно знайти складний, але все ж компроміс, між продовженням діяльності аграріїв та підтримкою ЗСУ».

Перший заступник міністра також запевнив, що в Україні немає проблем із посівним матеріалом. «З урахуванням специфіки географії вирощування насіння, наразі його дефіциту не передбачається», — зауважив Тарас Висоцький. — Розвиток насінництва у нас сконцентрований на півдні Житомирщини, Черкащині, Полтавщині, Дніпропетровщині, Одещині. Всі ці регіони були під контролем України, відповідно, там змогли посіяти селекційні матеріали і зібрати врожай».

Підготувала Галина КВІТКА.

Збиратиме той, хто посіє

ПЕРСПЕКТИВА

Надворі — березневі дні. А з ними — активізація сільськогосподарських клопотів. Без них, без сільської праці, яка приносить хліб і до хліба на столи українців, важко виживати в такий тяжкий час. Нині, як ніколи, багато хто пізнав ціну звичайної їжі. Купуючи продукти, люди задумуються: чи обсяються агропідприємства, чи не опустять руки перед спричиненими повномасштабною війною труднощами господарі, котрі забезпечують нас овочами, фруктами, м'ясо-молочною продукцією...

Вирощене власноруч — добавка до пенсії

Подружжя Сергія і Надії Нестеренків, яке мешкає нині в Камбуліївці Онуфріївської громади, започаткувало невеликий тепличний бізнес. І це при тому, що Нестеренки — міські жителі, переїхали в Камбуліївку з Кременчука. Тонкоші вирощування овочів освоюють переважно за інформацією з Інтернету та порада-

ми тімущих у городництві людей.

«Ми з дружиною — пенсіонери, — розповів Сергій Олександрович (**на зімку**). — Син допоміг із придбанням теплиці. Торік спробували вирощувати огірки. У нас вийшло...».

Сергій Нестеренко до виходу на пенсію працював водієм-далекобійником. Але, зазначе, робота з рослинами, коли бачиш народження нового життя, дуже приємна емоцій-

но. А ще сприяє отриманню невеличкої добавки до пенсії. Хоч і буває фізично нелегко.

Постраждали, але не зневірились

Восени господарі зважились закласти огіркову плантацію знову. Завчасно обладнали теплицю крапельним поливом. Мали отримати врожай під новий рік. Та почалися відключення електроенергії, виникли проблеми із закупівлею достатньої кількості дров для опалення теплиці. Тож рослини загинули.

Проте це не відбило бажання продовжувати свою справу. Влітку Сергій Олександрович планує облаштувати теплицю новим опалювальним котлом, щоб можна було використовувати пелети. А

Надія Олексіївна вже висіла капусту, баклажани, болгарський перець на розсаду. Трохи пізніше візьметься за помідори. Грядки жінка спочатку

твірдо знає — збирати буде той, хто посіє!

Руслана СОРОКА.
Кіровоградська область.

Фото автора.

Обстріли рашистів відрізали від цивілізації

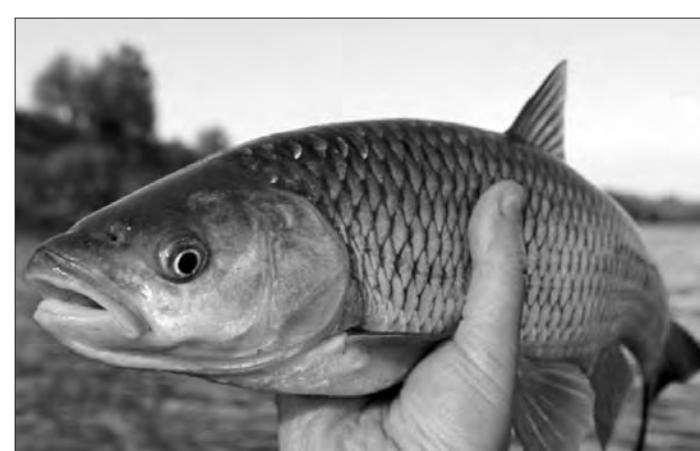
РЕАЛІЇ

У Хотінській громаді на Сумщині чотири села: Водолаги, Журавка, Біловоди і Веселівка опинилися поза логістичними маршрутами. Сюди не ходить пасажирський транспорт і бояться їздити постачальники харчових продуктів та іншого краму. В селах мешкають майже 600 людей — і наразі вони відрізані від цивілізації.

Селяни опинилися в ізоляції через постійні обстріли загарбників. Днями російська протитанкова ракета влучила у маршрутку, внаслідок чого до лікарні із серйозними травмами потрапили четверо пасажирів. Раніше ворог обстріляв автомобіль, що рухався цим же шляхом та доставляв до сільських магазинів хлібобулочні вироби. Непройзною стала півкілометрова ділянка дороги — вона перебуває під постійним вогнем ворога. Різниці між цивільними та військовими об'єктами він не бачить.

Голова Хотінської ОТГ Микола Торяник вважає ситуацію «критичною, але не смертельною». До заблокованих сіл завезли кілька тонн борошна — по мішку в кожен двір. Знайшли також сміливих підприємців, які доставлять людям інші харчі.

Ловиться все, від сома до форелі

МІЖ ІНШИМ

Підбито підсумки розведення та вилову річкової риби на Сумщині упродовж минулого року. Цим видом бізнесу в області займалося більше двох сотень суб'єктів господарювання, з яких юридичних осіб — лише п'ята частина.

Загалом із майже 3 тис. га водного плеса одержали 1,2 млн кг риби. Якщо поділити цей обсяг на ту кількість населення, яку області

до війни та масової евакуації, вийде трохи більше кілограма річкової риби на людину на рік — показник із таких, які, м'яко кажучи, не радують. Цілком можливо, на нього також вплинула війна. До речі, Всеєврітня організація охорони здоров'я рекомендує споживати кожному 20 кг риби на рік, незалежно від того, річкова вона чи морська.

Порівняно з 2021-м виробництво річкової риби на Сумщині скоротилось на 500 тонн, а загальна площа водойм, що використовуються для розведення «хвостато-лускатих», зменшилась на понад 100 га. Знизилась і «урожайність» плеса: тоді як позаминулого року на кожному гектарі виловили в середньому 546 кг риби, минулого отримали лише 400 кг. Але війна тут, цілком можливо, і «майже ні при чому». Тенденція скорочення виробництва річкової риби прослежується ще з попередніх років. Зокрема, у 2018-му на Сумщині було виловлено 2,9 млн тонн риби. Якщо цей показник порівняти із результатами позаминулого року (відповідно 1,7 млн та 1,2 млн тонн), побачимо досить круте падіння. В управлінні Державного агентства меліорації та рибного господарства на Сумщині вважають, що рибогосподарській діяльності заважають об'єктивні чинники. Серед них — зменшення водоресурсного по-

тенціалу області та надмірне антропогенне навантаження на водойми. Найбільше торік на Сумщині одержали коропа — майже 65% від валового улову. На другому місці товстохоб (25%), за ним іде карась, якого упіймали 7,5%. Решта сортів риби (щука, судак та інші) не дотягли навіть до відсотка. Ловилася і делікатесна риба. Комусъ дісталось 3,4 тонни сомів та 4 центнери форелі і бістера. Останній сорт — осетровий, його вивели штучно, скрестивши білу і стерлядь. Перші два склади у назвах двох останніх сортів селекціонери використали, аби дати їм гібрид.

Найпопулярніша річкова риба — короп — кілька днів тому коштувала на центральному ринку обласного центру 125 грн за кілограм. Це найвища ціна — її правлять за екземпляри, які можна нафарширувати та запекти у духовці. Менша коштує дешевше. У лютому порівняно із січнем риба подорожчала на 7,3%.

Володимир ЧЕРНОВ.
Сумська область.
Фото з сайту sumpost.com.

ОГОЛОШЕННЯ

Втрачений студентський
КВИТОК, виданий 01.10.2022
року Національним медичним
університетом
ім.О.О. Богомольця на ім'я
Садовник Альони Євгенівни,
вважати недійсним.

Втрачений військовий квіток,
виданий Куликівським РВК,
Чернігівської області
21 червня 1999 року на ім'я
**Бондаренко Олександр
Володимирович** 25 травня
1980 р.н., вважати недійсним.

Втрачене свідоцтво про здо-
буття базової середньої освіти,
серія НК № 52581791 від 11
червня 2021 року, видане КЗ
"Маріупольська загальноосвіт-
ня школа І-ІІІ ступенів № 29
Маріупольської міської ради
Донецької області" та додаток
до нього, серія СЧ № 137865 на
ім'я **Кілані Карім Ваель**, вважа-
ти недійсним.

Приватним нотаріусом Запорізького міського нотаріального округу Запорізької області Петренко С.В. заведено спадкову справу після померлого **"28 січня 2011 року** гр. **Закусило Миколи Івановича**, 18.05.1933 року народження, який був зареєстрований за адресою: Запорізька область, місто Запоріжжя, вулиця Чумаченко, будинок 20, квартира 93. Спадкоємців, які бажають приняти спадщину, прошу звертатись за адресою: Запорізька область, м. Запоріжжя, вул. Вячеслава Зайцева, буд. 6, прим. 31, тел. +380678622727, +380638622727.

Приватним нотаріусом Запорізького міського нотаріального округу Запорізької області Петренко С.В. заведено спадкову справу після померлого **"29 листопада 2022 року** гр. **Бабеоглу Михайла Миколайовича**, "18" лютого 1941 року народження, який був зареєстрований за адресою: Запорізька область, м. Запоріжжя, вул. Чумаченка/Комарова, буд. 40/8, кв. 54. Спадкоємців, які бажають приняти спадщину, прошу звертатись за адресою: Запорізька область, м. Запоріжжя, вул. Вячеслава Зайцева, буд. 6, прим. 31, тел. +380678622727, +380638622727.

Відповідно до рішення виконавчої дирекції Фонду гарантування вкладів фізичних осіб (далі - Фонд) від 27 лютого 2023 року № 243 Уповноваженою особою Фонду гарантування вкладів фізичних осіб на ліквідацію АТ АКБ "АРКАДА" розпочато задоволення вимог кредиторів четвертої, шостої та сьомої черг (100% від загальної суми акцептованих вимог четвертої, шостої та сьомої черг) реєстру акцептованих вимог кредиторів АТ АКБ "АРКАДА".

Виплати здійснюються в безготівковій формі, шляхом перерахування коштів на рахунок кредитора, і до повного погашення заборгованості.

Природа потребує нашої Перемоги

Спочатку про сумні та тривожні факти. Кількість сміття в Чорному морі становить 90 одиниць на 1 квадратний кілометр — більше, ніж у Середземному морі. На жаль, це негативно впливає на екологію, адже щогодини в Чорне море з великими річками потрапляє від 6 до 50 елементів сміття.

«Екологічне здоров'я» цього моря поєднується з кожним днем: по-більшою забруднення сміттям, пластиком, пестицидами, металами...

«Діагноз» Чорному морю поставив Український науковий центр екології моря, який волає про екологічну тривогу — вчені проаналізували зміни, що відбулися за останні 20–30 років. Загалом фахівці виявили 124 речовини-забруднювачі!

Хімічний стан моря вивчається з 2016 року. Варто зазначити, що екологічні показники різко погіршилися в дельті Дунаю та Дунайському масиві, Дніпро-Бузькому лимані.

За словами вченого-еколога Ярослава Слободника, його просто шокувало, коли у відкритому морі, за сотні кілометрів від узбережжя, у взяттях пробах були виявлені токсичні ібупрофен, діклофенак і навіть діоксини.

У пробах риби знаходилися, у тілі мертвого дельфіна, викинутого на пляж, — хімікати, що надають протипожежній стійкості меблям та текстилю, — розповів науковець. — Загалом виявлено майже 40 тисяч різних забруднювачів.

Сьогодні вже точно відомо про п'ять основних джерел хімічного забруднення:

1) комунальні стоки (побутова хімія, антибіотики, біоциди, антипірени, пластифікатори);

2) промислові стоки;

3) забруднення повітря (спалювання вугілля);

4) сільське господарство (пестициди, фармпрепарати);

5) порти та морський транспорт (нафта, захисне покриття кораблів).

До цих чинників упродовж року активно приєднався й інший — ідеться про відкрите вторгнення рашистських військ в Україну та ведення ними застеклих боїв, у тому числі й у Північному Причорномор'ї. Це бої за острові Зміїний, війна на південному морському державному кордоні України, в акваторії Чорного моря.

Рашисти мало не щодня запускають ракети з підводних човнів у Чорному морі, скидають у воду відпрацьоване паливо та знищують на окупованих територіях установки для біологічного очищення. Після російського вторгнення зафіксували масову загибель дельфінів.

Чорне море і до війни перебувало у скрутному становищі. Були проблеми, пов'язані із забрудненням токсичними та біогенними речовинами, а також з біорізноманіттям, але мали певний план дій, який дав би можливість досягти гарного екологічного стану Чорного моря. На жаль, війна внесла свою корективу. Усі кошти, виділені на 2022 рік, щоб подолати екологічну кризу та наблизитися до гарного екологічного стану, перерахували на ЗСУ.

Що стосується впливу військових дій на морське середовище, то зрозуміло: вони негативно позначаються. Тут треба поділити на дві складові. Перша складова пов'язана з впливом на саме море — це маневрування суден, це запуски з підводних човнів ракет, відпрацьоване ракетне паливо вони викидають у море, затоплені кораблі, ракети, які були збиті. Усе це безпосередньо впливає на морське середовище. Це й хімічне забруднення токсичними речовинами.

Сьогодні міжнародне наукове співтовариство розпочало процес оцінки збитків навколо морського середовища, завданіх війною. Військові дії у розпалі, і кожен день приносить нову інформацію. І вона часом просто катастрофічна.

Головним критерієм збитків вчені пропонують вважати можливість знищення природного комплексу, єдиного в своєму роді.

— Наприклад, якщо, не дай Боже, російський флот завтра

знищить якусь унікальну ділянку в природному чи біосферному заповіднику, — пояснює вчений-еколог Павло Гольдін. — В Україні такі ділянки є і на морському дні — зокрема у північно-західній частині Чорного моря. Там, де точиться інтенсивні бойові дії.

Саме тут затонув ворожий крейсер «Москва». Саме в районі ботанічного заказника загальнодержавного значення «Філофорне поле Зернова», створеного для охорони великої колонії водоростей.

Одесити та гості міста сподіваються цього року вілтку всетаки відкрити курортний сезон. Звісно, коли пляжі розмінюють та очистять море від мін.

— Я не думаю, що виникнуть особливі проблеми з купанням через забруднення води, — вважає доктор біологічних наук Юрій Квач. — Небезпечні речовини потроху розтягуватимуть риби, краби по акваторії, тонким шаром «розмазуватимуться» по всьому узбережжю. І не лише Одесському — мігруючі рибні зграї перенесуть усе те, що споживали, до Болгарії, Румунії, Туреччини. Десяти хилями гинуть і внаслідок акустичної травми. У цьому випадку, вважають учени, це, швидше за все, результат дій російських військових кораблів і підводних човнів. Їхні радари працюють на тих частотах, на яких дельфіни слухають свої ультразвукові ехолокаційні сигнали, — розповів гідробіолог.

— Через це у тварин можливі крововиливи, схожі на людський інсульт. І це може стати причиною їхньої смерті.

Але, зрозуміло, масова загибель дельфінів не виключає і поєднання одразу кількох чинників. Якщо, наприклад, одночасно лютоє будь-яка інфекція, виникають інтоксикації та акустичні травми.

Аби зупинити ці негативні процеси, природі, як і всьому українському народу, потрібна Перемога! Отож природа чекає, як і весь народ, ПЕРЕМОГИ!

В'ячеслав ВОРОНКОВ.

РЕГІОН: РІВНЕНЩИНА

Поліцейський охорони долучився до «Гвардії наступу»

Поліцейський охорони, старший сержант поліції Юрій Герасимчук кілька днів тому долучився до «Гвардії наступу». Рішення не стало для нього чимось надзвичайним, адже Юрій — ідейний захисник правопорядку, розповіли в Управлінні поліції охорони в Рівненській області.

Комpetентний, дисциплінований, прогресивний, вмотивований, сміливий, він завжди готовий освоювати нові навички та виконувати нові завдання, а надто — коли йдеться про захист своєї Батьківщини.

«Фактор, який спонукав приєднатися до бригади «Люті», насправді простий та очевидний, — зізнається Юрій. — Я прагну боронити нашу країну. Понад усе воїн зробить так, щоб жодного окупанта не залишилося на українській землі! Звичайно, легко не буде, але до нових викликів я готовий. Ми захищаемо найдорожче, тому наше завдання — вигнати ворога з нашої землі й завершити цю війну назавжди. Люті здатна бути зброєю! Я вірю в це, і тому я тут».

Сьогодні тисячі наших земляків боронять Україну, крок за кроком визволяють території. Тому формування восьми додаткових бригад має змінити наші сили під час наступу, переконаний начальник Рівненської ОВА Віталій Коваль.

Очільник області підкреслив: це жодним чином не мобілізація, а суто добровільний набір. Кампанія спрямована на вмотивованих людей, які за власним бажанням записуються до «Гвардії наступу».

Олександр ПОЛІЩУК.

Дівчинка народилася під час тривоги в укритті

Під час ранкової тривоги 27 лютого в укритті Рівненського обласного перинатального центру народилася дівчинка. І лікарі, і матуся вірють: це — до миру.

— І жінка, і дитина почиваються добре. Тим часом це перші пологи в оновленому укритті медзакладу, — прокоментувала головна лікарка Рівненського обласного перинатального центру Вікторія Єнікесева. — Молода мама умовами задоволена, адже побуvalа її у звичайному пологовому залі, і в укритті. Істотної різниці жінка не відчула. Для неї це перша дитинка. Дівчинка народилася з вагою 3240 грамів і зростом 50 сантиметрів.

Олександра ЮРКОВА.

На стіні київської багатоповерхівки з'явився новий патріотичний мурал, який харківська художниця Соня Морозюк присвятила всім, хто бореться за Україну (на знімку). В агенції charity-hub.org та соціального підприємства «Charity Hub», що є організатором створення цього шедевру стріт-арти, повідомили: «Стінопис «Що крутіше, ніж сім'я у 44 млн?» розташувався на вулиці Мечникова, 16. Він створений за мотивами однайменної картини з глибоким змістом єдності для нас: про українців на передовій і в тилу, про взаємопідтримку і спільні зусилля заради нашої Перемоги. Наша сила — в єдності, хоч би де ми були, в маленьких щоденних справах кожного із нас».

Жовто-синій мурал мисткині, чиї картини раніше прикрашали білборди на дорогах, не єдиний твір, присвячений згуртованості та монолітності українського народу. Один з таких стінописів — «Поклик ро-ду» — група художниць створила в Дарницькому районі. На тлі традиційного українського орнаменту авторки зобразили білих лелек як символ продовження роду і любові до рідного краю.

Світлана ЧОРНА.
Фото з відкритих джерел.

Сьогодні в Україні хмарно з проясненнями, скрізь, окрім Криму, дощитиме. Температура повітря вдень 4—6 градусів тепла, на півдні — до 11, в Криму — до 14. Вночі — 1—3 градуси нижче нуля. Вітер південно-західний, 5—10 м/с

БАЛАНС ТИЖНЯ

Пенсії проіндексували!

Чи вистачить?

Доходи Пенсійного фонду України у січні-лютому 2023 року зросли на 34,6 млрд грн — до 121,5 млрд грн. Частково збільшення пов'язане з новими повноваженнями ПФУ. Про це інформує прес-служба відомства на своєму веб-порталі.

З інфографіки, розміщеної на сторінці ПФУ, видно, як розподілися доходи: власні доходи (частина єдиного внеску та інші платежі) — 67,0 млрд грн (+9,2 млрд грн); кошти державного бюджету на фінансування пенсійних виплат — 41,4 млрд грн (+12,3 млрд грн); кошти державного бюджету на виплату пільг житлових субсидій — 9,1 млрд грн; кошти на загальнообов'язкове державне соціальне страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працевздатності та від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, що спричинили втрату працевздатності, у 2023 році — 4,0 млрд грн.

Нагадаємо, ПФУ отримав повноваження щодо виплат житлових субсидій, а також виплат у зв'язку з тимчасовою втратою працевздатності та від нещасного випадку на виробництві.

Як повідомлялося раніше, до бюджету Пенсійного фонду України за 2022 рік з усіх джерел фінансування надійшло 620,4 млрд грн. Це на 108,6 млрд грн (на 19,1%) більше порівняно з 2021-м (520,9 млрд грн).

Індексація пенсій в Україні відбулася! Прем'єр-міністр Денис Шмигаль назвав розмір середньої пенсії в державі. Досі вона становила 4,6 тис. грн.

За словами прем'єра, розмір середньої пенсії в Україні після її індексації з 1 березня перевищив 5 тис. грн. І хоч закон, за словами Шмигала, мовляв, дозволяв не підвищувати пенсії, проте уряд пішов на такий крок.

Тут відрізняємося, що, на думку переважної більшості опитаних пенсіонерів, підвищення навряд чи додастимо їм особливого достатку, адже ціни не стоять на місці. Тож не варто перебільшувати значимість події! Індексація — не більш ніж така собі поправка на інфляцію й на зростання цін на товари і послуги.

Одне слово, як пожартував знайомий пенсіонер, тепер йому вистачить до кінця днів! І сумно додав, якщо він (кінець) настане не пізніше, ніж після завтра. Така вона — гірка іронія долі!

Насамперед інформація від Державної служби статистики.

Середньомісячна зарплата українців у 2022 році становила 14 847 грн. Номінальна зарплата штатних працівників на 5,9% вища, ніж у 2021-му (14 014 грн).

З урахуванням офіційного курсу НБУ, зарплати українців за 2022 рік впали на 55 доларів до 459. Оскільки реальний курс долара був вишим, то зміна може бути істотнішою.

Держстат поки що не публікує даних щодо зміни реальної зарплати за 2022 рік, проте відомо, що середньорічна інфляція становила 20,2%. Тож реальні зарплати за рік скоротилися приблизно на 14%.

Зазначимо, НБУ зафіксував офіційний курс гривні до долара з 24 лютого на рівні 29,25 грн і підвищив його на 25% з 21 липня 2022-го до 36,6 грн. За 2022 рік курс долара на готівковому ринку зріс на 47,7% — до 40,19 грн.

Нагадаємо, за даними ПФУ, у середньому за 2022 рік зарплата для призначення пенсій становила 13 376,21 грн, що на 382,65 грн (на 3,0%) більше, ніж за 2021 рік (12 993,56 грн).

Підсумував
Віктор БОНДАР.

Над номером працювали: Віктор БОНДАР,
Алла ДОДАТКО.

В.о. головного редактора Сергій ДЕМСЬКИЙ.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- Направлення матеріалів для друку в газеті є наданням згоди автора на обробку його персональних даних.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилення на «Голос України» обов'язкове.
- Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.03.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі і понеділка).

Передплатні індекси та передплатна ціна на 2023 рік

Для фізичних осіб:

40224 — 40 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота);

08775 — 35 грн. на місяць (3-разовий: вівторок, четвер, п'ятниця).

Для підприємств і організацій:

60955 — 80 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота).

Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 40000.

Друк:

ТОВ «Мега-Поліграф»,

04073 м. Київ,

вул. Марка Вовчка, 12/14,

тел. (044) 581-68-15

www.mega-poligraf.kiev.ua

Зам. 89451

Видавець —

Державне підприємство

«Редакція газети «Голос України».

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить

з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Петра Нестерова, 4.

■ ТЕЛЕФОНИ:

для довідок — 503-68-72;

відділ реклами — 453-44-56 (факс);

E-mail: mail@golos.com.ua —

загальний

reklama1@golos.com.ua —

відділ реклами

let@golos.com.ua — відділ листів

foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

Сайт — www.golos.com.ua

- 1573. Іван Федорович (Федоров) заснував у Львові першу в Україні друкарню, про яку відомо історикам.
- 1856. Народився Порфирій Мартинович — український живописець, графік, фольклорист і етнограф.
- 1932. Народився Володимир Дахно — український кінорежисер і художник-аніматор, автор повнометражного анімаційного фільму «Енейда», сіриалу «Козаки» та інших.
- 1992. Зіграно перші матчі першого футбольного чемпіонату незалежної України. Перший м'яч забив пів оборонець «Карпат» Анатолій Мущинка — на 20-й хвилині матчу в Одесі проти «Чорноморця» (підсумок — 2:2).

через присутність на білоруській території російських військових воїнів, які раніше, залишаються «дещо напружено».

Ольга ВІТЕР.

Бахмут «перемолов» значну кількість особового складу ворожої армії

ФРОНТ

За даними Генштабу ЗСУ на 6.03, минулої доби ЗСУ відбили понад 95 атак ворога. Основні зусилля російські окупантів війська зосереджують на веденні наступальних дій на Куп'янському, Лиманському, Бахмутському, Авдіївському та Шахтарському напрямках.

Як зазначив військовий експерт Сергій Згурачев, 8 лютого РФ розпочала так звану другу битву за Донбас. росія ставила собі завдання вийти у зону Краматорська та Слов'янська. Ворожі дії велися з трьох напрямків, а саме: Куп'янськ — Сватове — Кремінна, зона Бахмута та Вуглерод. На сьогодні по жодному з цих напрямків «проламування» наших Сил оборони не відбулося.

На думку аналітика, північна армія не спромоглася виконати перший етап другої битви за Донбас. На цьому етапі Бахмут відігравав ключову роль.

«Так часом на бойовому чергуванні в Чорному морі перебувають чотири російські ракетоносці, на яких може бути до 24 крилатих ракет «Калібр», — поінформувала речниця ОК «Південь» Наталя Гуменюк. Водночас, за її словами, це ще не означає підготовку росіян до масованого обстрілу України, вони вже усвідомили їхню неефективність і шукають інші тактики.

«За останні тижні спостережень застосування «Калібрів» не було, але це може свідчити про те, що вони щось затівають», — резюмувала речниця ОК «Південь».

Водночас речник Державної прикордонної служби Андрій Демченко заявив: ситуація повністю контролювана на тих ділянках, де ворог було відкинуто, — у межах Чернігівської, Сумської і частини Харківської областей.

Мовляв, ударно-угруповання на цьому напрямку росія не має, однак щодня завдає ударів по прикордонній зоні заснованням артилерії, мінометів, стрілецької

зброї і навіть пусків ракет авіацією.

Також Демченко запевнив, що ситуація на кордоні з Білоруссю є повністю контролювана, стрілецькою

через присутність на білоруській території російських військових воїнів, які раніше, залишаються «дещо напружено».

Ольга ВІТЕР.

МАЛЮНОК ДНЯ

Вершник Z-апокаліпсису.

Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

СПОРТ

«Шахтар» наздогнав лідера

Футбол. Чемпіонат УПЛ. 16-й тур.

4 березня. «Олександрія» — «Дніпро-1».

2:2. Олександрія. «Ніка».

Рефері — Максим Козиряцький (Запоріжжя). **Голи:** Сефері, 6, 16 (пенальті).

«Дніпро-1» — «Інгулець». 0:2. Київ.

«Динамо» імені Валерія Лобановського.

«Інгулець». 0:2. Київ.

«Динамо» імені Валерія Лобановського.

«Інгулець». 0:2. Київ.

«Металіст 1925» — «Ворскла». 2:3. Олександрія.

«Зоря». 2:3. Олександрія.

«Ворскла» — «Дніпро-1».

«Ворскла» — «Дніпро-1».